

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	32550 Середня освіта. Історія, правознавство
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32550
Назва ОП	Середня освіта. Історія, правознавство
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Волік Надія Володимирівна, Хилевич Марія Анатоліївна, Квітковський Віктор Ігорович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	11.03.2024 р. – 13.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://vnu.edu.ua/uk/spetsialnist-014-serednya-osvita-op-serednya-osvita-istoriya-pravoznavstvo-1
Програма візиту експертної групи	https://vnu.edu.ua/uk/spetsialnist-014-serednya-osvita-op-serednya-osvita-istoriya-pravoznavstvo-1

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Провівши акредитаційну експертизу ЕГ одногосно погодилася, що ОП “Середня освіта. Історія, правознавство” відповідає критеріям; засадничих зауважень чи порушень немає. Дана освітня програма одна з двох на Заході України, що готує вчителів історії на першому рівні вищої освіти, що підкреслює її важливість. ЕГ відзначає студентоцентризм ОП та її спрямованість на потреби ЗЗСО. Освітній процес на ОП проводиться на високому рівні, із залученням викладачів-практиків, а головне із дотриманням норм академічної доброчесності. Загалом, здобувачі задоволені процесом навчання та підтримки, що їм надається. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, котрі забезпечують ОП відповідає цілям ОП та ПРН. ОП має перспективи подальшого розвитку та удосконалення. ЕГ вбачає перспективу в залученні європейського досвіду реалізації освітніх ОП та розширення міжнародної активності здобувачів освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

За відсутності стандарту вищої освіти чітко та вдало сформульовані компетентності РН та ПРН. В ОП вдало поєднана психолого-педагогічна, методична, історична та правознавча складова, що відображає розподіл навантаження по цих напрямкам в ЗЗСО. Позитивною практикою є акцент на збереженні здоров'я учасників освітнього процесу (ОК Фізичне виховання, Охорона життя і діяльності учасників освітнього процесу). Студентоцентризований підхід, в основі якого є педагогіка партнерства. Викладачі активно беруть участь у міжнародних та всеукраїнських програмах стажування, конференціях, що сприяє підвищенню рівня їхньої компетентності та якості освіти на ОП. Наявність досвіду роботи НПП у ЗЗСО; ефективність системи рейтингового оцінювання з метою створення умов для здорової конкуренції серед професорсько-викладацького складу, а також матеріальне заохочення за різноманітні досягнення викладачів. ЗВО забезпечує надання безоплатного доступу до інфраструктури та окремих інституцій не лише здобувачам вищої освіти та НПП, а й членам їхніх родин. Зокрема, ветеранський простір “Плюс, плюс++”. Наявність реабілітаційної клініки, завдяки якій особи ООП можуть отримати необхідну для них допомогу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Під час розробки ОП не врахований досвід іноземних ЗВО. В матрицях відповідностей містяться неточності. Існують розбіжності в описаних в Положенні про порядок формування ІОТ процедур та реальними практиками стосовно переходу студентів з одного ВОК до іншого після початку семестру та термінами оприлюднення каталогу ВОК на сайті. Відсутність в силабусах практик умов їх дистанційного проходження. Порушення статті 49 п. 3 Закону України «Про вищу освіту». Назва Положення про підготовку ЗО з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти не є юридично вваженою. Здобувачі ОП виявили недостатню поінформованість, щодо міжнародної академічної мобільності, процедури оскарження результатів контрольних заходів та алгоритму дій, під час конфліктних ситуацій. Методична складова курсових робіт не відображена в їх силабусах. Відсутність в програмі атестаційного іспиту психолого-педагогічної складової. Залученість до навчального процесу науковців історичного та правознавчого напрямку є епізодичною. Відсутність підписів шрифтом Брайля в навчальному корпусі де реалізується ОП. Випускники ОП не долучаються до процедур перегляду ОП. Інформація на сайтах факультету та ЗВО дещо відрізняється, а сторінка факультету, щодо навчальних планів є не оновленою. ЕГ рекомендує: під час найближчого перегляду ОП – врахувати іноземний досвід реалізації педагогічних ОП; привести матриці відповідностей до змісту ОК; прописати у силабусах методичну складову курсових робіт; ввести в перелік тем атестаційного іспиту психолого-педагогічний аспект, оновити список літератури; провести опитування серед роботодавців та випускників ОП щодо якості її реалізації; до кінця 2023-2024 н.р. переглянути Положення про порядок формування ІОТ та врахувати можливість зміни вибору ВОК на початку семестру; відобразити в силабусах практик умови їх дистанційного проходження; переглянути Положення про підготовку здобувачів освіти з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, й запропонувати назву, яка б усунула юридично не обґрунтоване словосполучення «елементи дуальної освіти»; привести розклад здобувачів ОП заочної форми навчання у відповідність до норми статті 49 п. 3 Закону України Про вищу освіту; провести зустрічі з інформуванням ЗО із можливостями міжнародної академічної мобільності; викладачам інтенсифікувати застосування інноваційних методів навчання; ввести окремим модулем або ж передбачити лекції про академічну доброчесність в ОК; провести зустрічі із ЗО з метою ознайомлення їх із алгоритмом дій в конфліктних ситуаціях та процедурою оскарження результатів контрольних заходів; усунути розбіжності та оновити інформацію на сайті факультету; розмістити таблички із шрифтом Брайля в усіх корпусах університету; навчальному відділу дотримуватись термінів оприлюднення каталогів ВОК; залучати до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі (істориків та правознавців).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Середня освіта. Історія, правознавство» визначає своєю метою підготовку вчителя історії та правознавства закладу загальної середньої освіти, викладача закладу фахової передвищої освіти на основі новітніх досягнень історії, правничих наук, методики навчання історії та правознавства із застосуванням сучасних форм навчання, які забезпечують набуття загальних, фахових, предметних компетентностей, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Концепції розвитку педагогічної освіти, Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Унікальність ОП визначається включенням комплексу ОК, які забезпечують формування професійних компетентностей здобувачів освіти, що створює можливість викладання за шкільними курсами Історія України, Всесвітня історія, Основи правознавства, Громадянська освіта в ЗЗСО, закладах фахової передвищої освіти. Зазначається, що це єдина в західному регіоні України ОП, яка генерує професійні компетентності фахівця з історії та правознавства. Однак, звернемо увагу, що подібна ОП існує в Тернопільському національному педагогічному університеті (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/bakalavr/history/014.03_p.php). Важливість даної ОП полягає в тому що це єдина на Волині ОП яка готує вчителів історії та основ правознавства. ЕГ відмітила, що велика кількість випускників ОП працевлаштовані в ЗЗСО регіону (в тому числі є потенційними роботодавцями). Цілі та мета ОП відповідають меті та стратегії університету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ з'ясувала, що при розробці та перегляді ОП думка стейкхолдерів враховувалася. За запитом ЕГ гарантом було надано протоколи засідання кафедр (за 2023 р.) в яких відображені пропозиції академічної спільноти та роботодавців (витяг з протоколу №12 від 12 червня 2023 р.). На сайті кафедри розміщені рецензії-відгуки роботодавців (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istoriyi-politolohiyi-ta-natsionalnoyi-bezpeky>). Здобувачі освіти та представники студентського самоврядування, під час фокус-груп відзначили, що вони постійно приймають участь в опитуваннях щодо якості та можливих змін до ОП; здобувачка освіти є членом робочої групи з розробки ОП. Студенти відзначили, що просили розробників ОП замінити ОК «Творчий феномен Лесі Українки» на ОК історичного профілю, що й було реалізовано в новій редакції ОП (введено ОК «Історія Волині»). Варто відзначити доволі тісний зв'язок з роботодавцями, які під час фокус-групи підтвердили залученість до розробки та реалізації ОП. Їх думку дізнавались під час постійних формальних та неформальних зустрічей із розробниками ОП, написанням рецензій. Під час перегляду ОП була врахована низка пропозицій роботодавців: збільшення кредитів на проведення педагогічної практики та на ОК «Методика викладання історії»; введення ОК «Основи наукових досліджень», тощо. ЕГ також відзначає, що серед НПП, які реалізують ОП є професіонали практики, які також працюють в ЗЗСО, а гарант ОП – співавторка підручників з історії для ЗЗСО.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП безпосередньо розрахована на потреби ринку праці та в ній враховані тенденції розвитку спеціальності. Особливістю ОП є те, що вона одночасно готує вчителів історії та основ правознавства, що дає змогу випускникам бути більш затребуваними в ЗЗСО в сучасних умовах. Наявні в ОП освітні компоненти дають змогу випускникам також викладати шкільний предмет «Громадянська освіта», працювати в системі МАН, організувати науково-пошукову та історико-краєзнавчу діяльність. Більшість випускників з якими вдалося поспілкуватися ЕГ працевлаштовані в ЗЗСО регіону та проводить успішну педагогічну діяльність. Також в школах працює частина здобувачів освіти. При формуванні цілей та ПРН оновленої ОП 2023 року враховані Стратегія НУШ, Концепція розвитку педагогічної освіти, Професійний стандарт за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», Проект Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврський) рівня, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), в Стратегії розвитку Волинської області на період до 2027 р. (<https://voladm.gov.ua/category/strategiya-rozvitku-volinskoji-oblasti-na-period-do-2027-roku1/1/>). Регіональний контекст ОП враховує через вивчення ОК Історія Волині, Археологія, Історичне краєзнавство, Історико-краєзнавча практика, Педагогічна практика, Археологічна практика, курсова робота з історії та методики її навчання.. Зі слів гаранта ОП та ВСО при розробці ОП враховувався досвід ОПП за спеціальністю 014 Середня освіта

(Історія) Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Львівського національного університету імені Івана Франка. Зокрема звернена увага на структуру ОК психолого-педагогічного циклу та методики навчання історії. Досвід іноземних ОП враховувався через стажування НПП в європейських ЗВО, однак прикладів врахування такого досвіду ЕГ не виявила.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Державний освітній стандарт відповідної спеціальності відсутній. При розробці останньої редакції ОП був врахований Проект Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврський) рівня, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) розміщений МОН України для громадського обговорення. Згідно ВСО під час розробки ОП ЗВО користувався Законом України ОП, що акредитується, розроблена згідно із положеннями Законів України Про освіту, Про вищу освіту, Постановою Кабінету Міністрів України Про затвердження Національної рамки кваліфікацій (2020 р.), Класифікатора професій ДК 003-2010 (зі змінами). При визначенні РН і ПРН використовувалися вимоги Професійного стандарту за професією Вчитель закладу загальної середньої освіти, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 Історія, археологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 575 від 29.04.2020 р.). Інтегральна компетентність випускника програми та ПРН, які визначені в ОПП враховують вимоги 6 рівня Національної рамки кваліфікацій України. Програмні результати теоретичної складової підготовки бакалаврів відображені в РН1, РН7, РН8, РН 13, ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН6, ПРН8, ПРН9. Натомість у РН1, РН 4, РН5, РН6, РН 7, РН8, РН10, РН12, ПРН1, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН10 окреслені вміння і навички, набуті під час проходження різних видів практик.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

За відсутності стандарту вищої освіти чітко та вдало сформульовані компетентності РН та ПРН, які враховують вимоги законодавства, професійний стандарт вчителя ЗЗСО та вимоги НРК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Під час розробки ОП не врахований досвід ОП які реалізуються в іноземних ЗВО. Враховуючи трансформації в українській освіті та євроінтеграційні процеси ЕГ рекомендує проєктній групі до наступного перегляду ОП вивчити ОП з підготовки вчителів європейських ЗВО та запровадити їх досвід при подальшій реалізації ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ прийшла до висновку, що ОП відповідає вимогам критерію 1. Зокрема підкритерію1.1. – повністю (цілі ОП відповідають Стратегії Університету); 1.2. – повністю (під час розроблення ОП були враховані інтереси всіх зацікавлених сторін); 1.3. – частково (ОП враховує галузевий та регіональний контекст, тенденції розвитку спеціальності, аналогічні вітчизняні ОП, але не враховує досвід іноземних ОП); 1.4. – повністю (ОП дозволяє досягти заявленим в ній ПРН, що відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня бакалавр). Виявлені недоліки не є суттєвими та можуть бути виправлені під час найближчого перегляду ОПП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Середня освіта. Історія, правознавство» – 240 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». З них 180 кредитів ЄКТС припадає на обов'язкові компоненти (23 кредити (9,5%) від загального обсягу ОП спрямовано на забезпечення ОК циклу загальної підготовки; 157 кредитів (65,5%) – ОК професійної підготовки), та 60 кредитів ЄКТС – на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти (25%). Навчальні плани відповідають ОП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП містить: передмову, загальну інформацію, мету, характеристику ОП, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, перелік компетентностей випускника, результати навчання та ПРН, ресурсне забезпечення ОП, перелік ОК ОП, структурно-логічну схему, форму атестації, матриці відповідності. НП корелюється з ОП. В ОП перелічені 10 ЗК, 9 ФК, 11 ПК, 13 РН та 10 ПРН. ОП є структурованою, програмні результати навчання досягаються обов'язковими освітніми компонентами, що підтверджує аналіз змісту навчального плану та силабусів. В ОП передбачений цикл дисциплін загальної підготовки: Логіка, Українська мова (за професійним спрямуванням), Іноземна мова (за професійним спрямуванням), Інформаційно-комунікативні технології в освіті. Ці дисципліни відповідають за надання змоги оволодіння абстрактним мисленням, аналізом і синтезом, вільне володіння державною мовою як усно, так і письмово. Опанування іноземної мови надає можливість ознайомлення з іноземними джерелами, новітніми науковими дослідженнями, покращує якість написання наукових робіт. Проаналізувавши матриці відповідностей ЕГ звертає увагу, що в ній містяться деякі неточності. Зокрема ОК 35 «Історія країн Азії, Африки нового та новітнього часу», згідно матриць, забезпечує не характерні йому компетентності та ПРН (ФК6, 7; 9; ПРН 7), що також не збігається із силабусом ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Стандарт вищої освіти за даною спеціальністю відсутній. ОП визначає предметну область так: 01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), 014.03 Середня освіта (Історія, правознавство). Як об'єкт вивчення зазначені освітній процес у закладах загальної середньої освіти, закладах фахової передвищої освіти (навчання учнів/учениць історії та правознавства). Як академічну орієнтацію зазначено, що ОП ґрунтується на засадах наукової методології та сучасних наукових дослідженнях із світової та української історії, досягнень вітчизняного правознавства. Звернена увага на громадянськовий компонент та методику навчання історії і правознавства у закладах загальної середньої освіти та закладах фахової передвищої освіти. ЕГ вважає, що перелік освітніх компонентів повністю відповідає предметній області. В ОП вдало поєднана психолого-педагогічна, методична, історична та правознавча складова із загальною зорієнтованістю на потреби ЗЗСО. В ОП зокрема впроваджений ОК «Основи громадянського суспільства», який викладається в школі. Позитивною практикою є акцент на збереженні здоров'я учасників освітнього процесу (ОК Фізичне виховання, Охорона життя і діяльності учасників освітнього процесу). Дані висновки підтверджуються роботодавцями, що долучалися до реалізації ОП; здобувачами та випускниками ОП, які стверджують, що освітній процес спрямований на змістову та практичну складову майбутньої фахової діяльності вчителя історії та правознавства та відповідає їх інтересам.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП передбачає можливість для формування ІОТ здобувачів освіти: відповідно до навчального плану на вибіркові дисципліни відведено 60 кредитів – 25 % від загальної кількості кредитів, що відповідає встановленим вимогам. На сайті ЗВО розміщене Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти ВНУ (<http://surl.li/qvjfc>). Згідно з ним вибір ВОК відбувається у навчальному році, що передує навчальному року вивчення цих ОК. Інформування здобувачів вищої освіти про ВОК та їх зміст відбувається через Каталог вибіркових дисциплін, який навчальний відділ повинен оприлюднити на сайті Університету до 01 лютого поточного навчального року. Студент має право обрати будь яку дисципліну з нього. Каталог представляє собою окремі переліки ВОК поданих кафедрами та розміщеними на сторінках ОП. ЕГ відзначає, що на вкладці ОП Середня освіта. Історія, правознавство денної форми навчання (<http://surl.li/qwdls>) 9.03.2024 р. не було переліку ВОК (він з'явився під час проведення експертизи), так само як і на вкладках низки ОП університету, що є порушенням термінів зазначених в Положенні ВНУ, й може ускладнити здобувачам формування ІОТ. При виборі здобувачами освіти ВОК НПП кафедр проводять презентаційні заходи щодо своїх ВОК. Упродовж квітня-травня студенти денної

та заочної форм навчання здійснюють вибір ОК у системі «ПС-Журнал успішності-Web». Формування спеціалізованих груп відбувається з врахуванням встановленої мінімальної чисельності студентів у групі – не менше як 15 осіб. У разі неможливості формування мінімальної кількості групи, здобувачі, що обрали цей ВОК здійснюють повторний вибір у системі із переліку ОК, групи на вивчення яких уже сформовані. Обраний ОК можуть вивчати здобувачі з однієї академічної групи або такі спеціалізовані групи можуть бути створені зі здобувачів освіти різних груп ОП, що підтверджується аналізом розкладу академічних груп. Вибіркові освітні компоненти дозволено вивчати і в Університеті, і в інших ЗВО. Під час проведення фокус-груп здобувачі освіти підтвердили описану процедуру обрання ВОК. Також за словами студентів та начальника навчального відділу, були випадки зміни обраного ОК на початку семестру його вивчення та приєднання до іншої, вже сформованої групи. При цьому, така ситуація не впливає на навантаження НПП. ЕГ вважає це проявом студентоцентризму, разом з тим – це порушення університетського положення де зазначено, що «не допускається зміна обраних освітніх компонентів після початку навчального семестру». ЕГ рекомендує врахувати існуючі прецеденти та внести зміни до п.4.13 Положення про порядок формування ІОТ. Також здобувачі освіти відповідно до своїх наукових зацікавлень можуть обирати теми курсових робіт. Студенти мають право на академічну мобільність (внутрішню та зовнішню), яке можна здійснити відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<http://surl.li/rtrgrn>); обирати місце проходження практик.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка на ОП регулюється Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки <http://surl.li/qvjhi>, Положенням про проведення практики здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки <http://surl.li/lczjf>. На практичну підготовку здобувачів освіти в ОП відводиться 25 кредитів: 3 кредити на археологічну; 3 – історико-краєзнавчу; 3 - психолого-педагогічну; 16 – педагогічну практику. ЕГ відзначає збільшення кредитів на практичну підготовку порівняно із попередніми редакціями ОП (наприклад в редакції ОП 2020 р. практика складала всього 14 кредитів). Кількість кредитів виділених на практику відповідає Порядку формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім рівнями вищої освіти денної та заочної форми навчання у ВНУ імені Лесі Українки <http://surl.li/kxxbd>, де в п. 5.11. зазначено, що практична підготовка має бути не менше 10 % від обсягу навчального плану. Базами педагогічної практики є наукові установи, ЗЗСО та ЗФПО регіону про що ЗВО має відповідні угоди. Роботодавці від баз практики підтвердили успішне проходження цих практик здобувачами освіти. За словами гаранта та під час терміну дистанційного навчання (пандемія та перший рік широкомасштабного вторгнення) практики проходили онлайн, хоча в наявних силабусах не відображені умови їх дистанційного проходження. Аналіз ОП, силабусів практик та спілкування під час фокус груп (зі здобувачами освіти, роботодавцями та НПП) дають підстави стверджувати що наявні практики створюють можливість та сприяють набуттю компетентностей, які необхідні для подальшої професійної діяльності вчителя історії та правознавства.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Виходячи зі змісту ОП можна зробити висновок, що вона спрямована на набуття навичок soft skills: здатності до комунікації, адаптації до змін в умовах життя і праці, креативність, вміння організувати комфортне освітнє середовище, протистояти стресам і знаходити спільну мову з оточуючими, презентувати себе, конструктивно реагувати на критику, контролювати власні емоції і проявляти емпатію, здійснювати моніторинг власної професійної діяльності. Ці навички реалізуються під час оволодіння змістом освітніх компонентів, участі у семінарах, конференціях, проходження практики тощо. Сформована у ВНУ імені Лесі Українки спортивна інфраструктура дозволяє займатися спортом. Здобувачі освіти залучені до участі у самоврядуванні, волонтерській діяльності, різноманітних культурно-освітніх заходах.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

При підготовці ОП були враховані: Закони України Про освіту, Про вищу освіту, Постанову Кабінету Міністрів України Про затвердження Національної рамки кваліфікацій (2020 р.), Класифікатора професій ДК 003-2010 зі змінами 2021 р., Методичні рекомендації щодо стандартів вищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України № 600 від 01.06.2017 р. З прийняттям Професійного стандарту за професією Вчитель закладу загальної середньої освіти (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736 від 23.12.2020 р.) під час змін в ОП були враховані його вимоги: Конкретизовано зміст загальних компетентностей: ЗК2, ЗК4, ЗК6, ЗК7 ЗК10; фахових компетентностей: ФК3, ФК6; професійних компетентностей ПК1, ПК4, ПК9. Компетентності, які формуються за даною ОП, враховують основні положення цього стандарту, що визначає загальні та професійні компетентності вчителя.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП та окремих ОК регламентований положенням я Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім рівнями вищої освіти денної та заочної форми навчання у ВНУ імені Лесі Українки <http://surl.li/kxxbd>. В положенні зазначено, що обсяг аудиторного навантаження за освітніми ступенями бакалавр, магістр (денної форми навчання) становить, як правило, від 1/3 (34 %) до 1/2 (50 %) від загального обсягу годин. Тижневе аудиторне навантаження, як правило, для бакалавра – від 18 до 26 годин. Кількість аудиторних годин із ОК для здобувачів освіти заочної форми навчання повинна становити не менше як 1/4 від аудиторних годин ОК денної (очної) форми навчання. ЕГ відзначає, що в значній кількості ОК кількість аудиторних занять перевищує позааудиторні. Разом з тим загальна кількість годин в НП ОП відповідає зазначеним в Положенні нормам (враховуючі практики) й є наступна: аудиторних годин – 2846 (39,5%); консультацій – 478 (6,6%); самостійна робота – 3876 (53,9%). Рекомендований обсяг ОК для ступеня бакалавр, магістр, як правило, 4 і більше кредитів ЄКТС. Планування ОК обсягом з кредити здійснюється у виняткових випадках. Окремий виняток – ОК «Творчий феномен Лесі Українки» та «Фізичне виховання», які мають обсяг 2 кредити. Фактичне навантаження здобувачів конкретних навчальних дисциплін знаходиться у відповідних межах. Навантаження студентів розраховано – по 60 кредитів на рік. Середня кількість навчальних годин на тиждень становить для 1–3 курсів – 20,5–26 годин, 4 курсу – 20–22 годин, що дозволяє здобувачам виділити час для самостійної роботи та підготовки до атестації. На фокус-групі здобувачі освіти підтвердили, що їх в цілому задовольняє обсяг часу на навчальні заняття та самостійної роботи в межах освітньої програми. ЕГ пересвідчилась, що ЗВО дізнається думку здобувачів освіти щодо їх навантаження через проведення консультацій, бесід, анкетування, різних форм опитування з наступним обговоренням пропозицій студентів. Аналізуючи розклад занять здобувачів освіти заочної форми навчання (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istoriyi-politolohiyi-ta-natsionalnoyi-bezpeky>) було з'ясовано, що в межах однієї 2 тижневої денної сесії відбувалося проведення навчальних занять і проведення форм контролю (заліки та іспити), що є порушенням статті 49 п. 3 Закону України Про вищу освіту де чітко зазначено що «тривалість періоду між навчальними заняттями та контрольними заходами не може бути меншою, ніж один місяць». ЕГ рекомендує привести графік навчального процесу та розклад здобувачів ОП заочної форми навчання до норм законодавства.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В ВСО зазначено, що на ОП «Середня освіта. Історія, правознавство» не здійснюється. Однак, «деякі здобувачі ОП денної форми навчання реалізують право на здобуття освіти з «елементами дуальної освіти» на базі Адміністрації державного історико-культурного заповідника у місті Луцьк; та на базі ЗЗСО, на основі підписаного тристороннього договору (здобувач, ЗВО, роботодавець)», що підтвердили роботодавці під час фокус-групи. Така діяльність відбувається згідно Положення про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти (https://ed.vnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/09/2023_Положення_про_дуал_ну_освіту_ред.pdf). ЕГ звертає увагу на те, що в назві університетського Положення міститься юридично не обґрунтоване словосполучення «елементи дуальної освіти». Відповідно до пункту 6 статті 49 Закону України «Про вищу освіту» дуальна освіта – «це спосіб здобуття освіти здобувачами денної форми, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 відсотків до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми на основі договору. Навчання на робочому місці передбачає виконання посадових обов'язків відповідно до трудового договору». Аналіз змісту положення говорить, що воно відображає регулювання реалізації саме дуальної освіти в університеті (щоправда без зазначення обсягу отриманих кредитів під час навчання на підприємстві). Тому, ЕГ може констатувати, що на ОП здійснюється підготовка здобувачів за дуальною формою освіти, згідно існуючого положення.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

В ОП вдало поєднана психолого-педагогічна, методична, історична та правознавча складова, що відображає розподіл навантаження по цим напрямкам знань в ЗЗСО. Позитивною практикою є акцент на збереженні здоров'я учасників освітнього процесу (ОК Фізичне виховання, Охорона життя і діяльності учасників освітнього процесу).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В матрицях відповідностей містяться деякі неточності. Зокрема ОК 35 «Історія країн Азії, Африки нового та новітнього часу» забезпечує не характерні йому компетентності та ПРН (ФК6, 7; 9; ПРН 7), що також не збігається із силабусом ОК. Розбіжності в описаних в Положення про порядок формування ІОТ процедур та реальними

практиками стосовно переходу студентів з одного ВОК до іншого після початку семестру та термінами оприлюднення каталогу вибіркових дисциплін на сайті Університету. Відсутність в силабусах практик умов їх дистанційного проходження. Порушення статті 49 п. 3 Закону України Про вищу освіту щодо «тривалості періоду між навчальними заняттями та контрольними заходами заочної форми навчання в один місяць». Назва університетського Положення про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти не є юридично виваженою, адже не зрозуміло, що саме мається на увазі під «елементами дуальної освіти», а саме положення відображає реалізацію саме дуальної освіти в університеті. Не відображення в ОП можливостей підготовки за дуальною формою освіти ЕГ рекомендує: під час найближчого перегляду ОП привести матриці відповідностей ОП до змісту та силабусів ОК; при перегляді Положення про порядок формування ІОТ врахувати існуючі прецеденти зміни вибору ВОК на початку семестру вивчення та внести правки до п.4.13 цього положення; навчальному відділу та кафедрам дотримуватись термінів оприлюднення каталогів ВОК визначених згаданим положенням; під час найближчого перегляду змісту силабусів практик відобразити в них умови їх дистанційного проходження; під час наступного складання графіку сесії здобувачів заочної форми навчання привести графік навчального процесу та розклад здобувачів ОП заочної форми навчання у відповідність до норми статті 49 п. 3 Закону України Про вищу освіту щодо «тривалості періоду між навчальними заняттями та контрольними заходами заочної форми навчання в один місяць»; до початку нового навчального року переглянути Положення про підготовку здобувачів освіти з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, й запропонувати назву, яка б усунула юридично не обґрунтоване словосполучення «елементи дуальної освіти», внести до нього пункт щодо обсягу кредитів, які можливо отримати під час дуальної освіти; відобразити в ОП можливість підготовки за дуальною формою освіти, що фактично реалізується згідно вищезначеного положення.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП є структурованою та збалансованою. ОК включені до ОП в повній мірі дозволяють досягти заявлених ПРН. ОП повністю відповідає підкритеріям 2.1., 2.3., 2.6., 2.7. В основному відповідає підкритеріям 2.2., 2.4., 2.9., із необхідністю виправлення технічних помилок та дотриманням вимог університетських положень під час реалізації ОП. Підкритерію 2.8 – відповідає частково, в розрізі недотримання перерви між навчальними заняттями та контрольними заходами. Означені ЕГ недоліки можуть бути виправленими під час найближчого (до початку нового навчального року) перегляду ОП, НП, університетських положень та силабусів. Тому ЕГ вважає, що ОП, в цілому, відповідає вимогам даного критерію за рівнем В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ЗВО розміщені на офіційному сайті університету за наступним посиланням (<https://vstup.vnu.edu.ua/>). Перейшовши за посиланням, ми можемо ознайомитися із правилами вступу за 2023 рік “Архів вступної кампанії 2023 року” (<https://vstup.vnu.edu.ua/>). За словами відповідального секретаря приймальної комісії Правила прийому на 2024 рік будуть завантажені дещо пізніше. Вся інформація є достовірною, чіткою та не містить дискримінаційних положень. На веб-сторінці приймальної комісії розміщено інформацію, що стосується вступу різних категорій осіб, зокрема осіб з Криму та Донбасу (<https://vstup.vnu.edu.ua/>). Однак, дана інформація на час проведення акредитаційної експертизи була не оновленою і стосувалася вступу 2022 року, ще до початку повномасштабного вторгнення. Одразу після завершення роботи ЕГ в університеті дана інформація була оновленою на веб-сайті університету. Також, на сайті є вкладення “Репозитарій мотиваційних листів”, що допомагає в майбутньому запобігти плагіату від потенційних студентів.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правилами прийому до ЗВО встановлено перелік конкурсних предметів та визначено їх вагу. Для вступу на ОП “Середня освіта. Історія, правознавство” вступник має надати атестат про повну загальну середню освіту, сертифікат НМТ та мотиваційний лист. Обов'язковими для вступу в 2023 році були українська мова з коефіцієнтом 0,3 та математика з коефіцієнтом 0,2. Третім є один за вибором студентів предмет. Вибірковими предметами можуть бути: історія України (коефіцієнт 0,5); іноземна мова(коефіцієнт 0,3); біологія (коефіцієнт 0,25); фізика (коефіцієнт 0,2); хімія (коефіцієнт 0,5). Під час зустрічі гарант зазначила, що цього року, оскільки історія України була введена як один із обов'язкових предметів НМТ, її буде перенесено із вибіркових предметів, до графіку обов'язкових для вступу.

Також, на веб-сторінці приймальної комісії розміщено посилання на веб-сайт “Доступна освіта” (<https://dostupnaosvita.com.ua/>), перейшовши за яким абітурієнти можуть дізнатися всю необхідну для них інформацію.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО реалізується відповідно до “Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському рівнях) у Волинському національному університеті імені Лесі Українки” (розд. 9.6, 9.7) (<http://surl.li/qwfw>), “Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки” (<http://surl.li/qvkno>). Відповідно до положення визнання результатів навчання шляхом перезарахування кредитів та результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого навчального закладу; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» та ін. Рішення про визнання результатів приймає Комісія, що створюється за розпорядженням декана. До комісії входять завідувач кафедри, викладач відповідної ОК та представник від студентського самоврядування. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти було підтверджено, що дана процедура в університеті працює. Зокрема, студентка зазначила, що на перший курс вона вступила після коледжу. Пізніше вона звернулася до деканату, написала заяву, надала документ із своїми оцінками отриманими в коледж. Далі їй надали протокол в якому зазначено, що саме і в якій кількості буде перезараховано. Щодо програм академічної мобільності, то в університеті зараз активно впроваджують внутрішню українську мобільність, студентка даної ОП була на тижневому навчанні у Львівському національному університеті імені Івана Франка, де навчалася за аналогічною ОП. Також, під час зустрічі із керівництвом та менеджментом ЗВО, ЕГ дізналася, що оскільки чоловіки через військовий стан не можуть виїхати закордон в університеті практикують віртуальну мобільність. В квітні відбудеться така зустріч із представниками Кінгстонського університету в Англії. В перспективі здобувачів даної ОП залучити до участі в літніх школах організованих університетом ім. Адама Міцкевича в Познані. Участь в даних школах є повністю безкоштовною. Загалом, що стосується міжнародної мобільності, то за даною ОП студенти не достатньо проінформовані про можливості даної мобільності. Ніхто із присутніх на зустрічі не брав участі в таких програмах та не змогли назвати як саме вони можуть брати участь в них. Під час зустрічі із академічним персоналом, було зазначено, що декілька років тому один із студентів брав участь у програмі міжнародної мобільності в Поморській академії в Слупську. Результати навчання, які він отримав в академії пізніше було перезараховано відповідно до процедури.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання, що стосуються визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є чіткими, зрозумілими та детально прописані у “Положенні про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки” (<http://surl.li/qvkno>). Під час зустрічі із академічним персоналом, було зазначено, що правила визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті дотримуються. Також, викладачі самі пропонують студентам пройти певні курси на різних освітніх платформах. Після цього, відповідно до положення, здобувач має написати заяву та надати підтвержуючі документи в яких визначено обсяг, тематику результатів навчання здобутих у неформальній освіті. Далі створюється Предметна комісія, котра приймає рішення про визнання, невизнання або часткове визнання результатів навчання. Відповідно до положення, може бути визнано не більше як 10% загального обсягу кредитів, передбачених ОП. Це свідчить про певні обмеження для студентів. Оскільки в третьому розділі наказу МОН від 08.02.2022 № 130 «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0328-22#Text>) зазначено, що загальний обсяг освітніх компонентів ОП, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми. Процедура визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті є досить довгою, то деякі НПП заохочують студентів проходити різні курси, тренінги, вебінари та ін. надаючи їм додаткові бали. Під час спілкування здобувачі повідомили, що така практика здійснюється за ОК “Методика навчання історії” та “Методика навчання правознавства”.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Здобувачі за даною ОП недостатньо проінформовані, щодо можливостей міжнародної академічної мобільності. Рекомендуємо до кінця 2023-2024 навчального року провести зустрічі зі студентами та детальніше їх ознайомити із можливостями міжнародної академічної мобільності. В третьому розділі наказу МОН від 08.02.2022 № 130 «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», зазначено, що загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% відповідної освітньої програми. В університетському положенні зазначено, що максимально допустимо до перезарахування 10% освітніх компонентів отриманих у неформальній освіті, це певною мірою обмежує можливості студентів у відсотковому співвідношенні для перезарахування. Рекомендуємо до кінця 2023-2024 навчального року переглянути відповідне положення та внести до нього зміни.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП відповідає пункту 3.1 та пункту 3.2 повністю (правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та повною мірою враховують особливості самої освітньої програми). Вимоги за підкритеріями 3.3, 3.4 виконані частково. Несуттєві недоліки: 3.3 недостатня проінформованість здобувачів щодо міжнародної академічної мобільності; 3.4 обмеження здобувачів вищої освіти у відсотковому обсязі щодо перезарахування результатів отриманих у неформальній освіті (в університетському положенні максимально допустимо до презарахування 10%, а в наказі "Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти" даний відсоток становить 25). Зазначені недоліки можуть бути виправлені до кінця поточного навчального року.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання, використані у рамках освітньої програми, сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Викладачі керуються Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях (<https://griml.com/JdhQg>) у якому чітко визначені основні форми та методи навчання. Аналіз Табл. 3 самоаналізу, силабусів ОК та зустрічей 3, 4, 9 підтвердили ефективність використання пропонувані форм (аудиторні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота здобувачів освіти, практична підготовка) та методів навчання (пояснювально-ілюстративний, проблемного викладу, дослідницький, евристичний, практичний). Також здобувачі освіти та викладачі відмітили, що мають можливість вільного вибору методів навчання та віддають перевагу педагогіці партнерства. Відтак такий підхід у навчанні є студентоцентрованим і сприяє досягненню програмних результатів. Пріоритетність студентоцентрованого підходу відзначена в Програмі реалізації Стратегії ЗВО на 2020–2024 рр. <https://griml.com/nENtU>, Положенні про організацію освітнього процесу <https://griml.com/JdhQg>, Положенні про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти <https://griml.com/GG5Om>. На зустрічах студенти підтвердили можливість формувати власну освітню траєкторію та впливати на покращення якості навчання шляхом внесення власних пропозицій щодо ОП, вибору ОК, тем курсових робіт, баз практик, організації навчального процесу з елементами дуальної освіти та за індивідуальним графіком навчання, забезпечення академічної мобільності, навчання у декількох ЗВО. Здобувачі освіти у освітньому процесі працюють через систему Moodle, яка дозволяє розміщувати усі необхідні навчальні матеріали та здійснювати контрольні заходи. Зустрічі з викладачами та студентами показали, що в університеті діє моніторинг якості освітнього процесу, на сайті відображена відповідна інформація (<http://surl.li/pvikh>; <http://surl.li/leyzi>, 19 відгуків), проте цей процес відбувається доволі неактивно.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ отримала підтвердження, що інформація про цілі, зміст, програмні результати, порядок та критерії оцінювання, політику щодо академічної доброчесності в межах освітніх компонентів доступна та зрозуміла для здобувачів вищої освіти (Зустріч 4). Також останні підтвердили, що необхідну інформацію отримують на першому занятті з кожного ОК від викладача, а також із силабусів. Уся необхідна інформація щодо ОК розміщена у системі Moodle, є актуальною та зручною у використанні. У відкритому доступі є графік освітнього процесу <https://griml.com/Ao8dK> та електронний розклад на поточний навчальний рік <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>. На сайті Університету в розділі Громадське обговорення розміщені ОП (<http://surl.li/bpvne>), а на сайті факультету в розділі Перелік нормативних освітніх компонентів – силабуси (<http://surl.li/qwdds>). Порядок їх оформлення затверджений відповідним документом розробленим згідно рекомендацій НА та є уніфікованим для усіх спеціальностей <http://surl.li/ptnsb>

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час онлайн-зустрічей зі студентами, НПП, гарантом та на основі відомостей про самооцінювання ЕГ підтвердила використання форм і методів навчання заснованих на дослідженнях у межах діяльності науково-дослідних лабораторій, під час виконання курсових робіт, проходження практик, участі у конференціях та круглих столах. Гарант ОП та НПП підтвердили, що при написанні курсових робіт окремий розділ відводиться методичній складовій (розробка уроку за темою курсової роботи, інтерактивних завдань для учнів тощо). Однак ЕГ зауважила, що у силабусах відповідних ОК ця частина не відображена, а відтак, на нашу думку, здобувач освіти не належним чином проінформований щодо структури курсової роботи. У формуванні дослідницьких компетентностей ЗО важливе місце займає діяльність Наукового товариства аспірантів і студентів факультету історії, політології та національної безпеки, уся актуальна інформація подається на їхній фейсбук сторінці <http://surl.li/rnyhr>. За результатами наукової діяльності студентів університету відбувається Міжнародна науково-практична конференція молодих учених, студентів та аспірантів «Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук» (<https://cutt.ly/qPPU8AJ>), Всеукраїнська науково-практична конференція аспірантів і студентів «Україна у світовому геополітичному та культурному просторі» (<https://cutt.ly/QPUhNbD> <http://surl.li/kfagu>), а також Фестиваль науки, в рамках якого відбувається Міжнародна науково-практична конференція студентів і аспірантів «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» (<http://surl.li/bhfxz>). Здобувачі освіти беруть участь у конкурсах наукових робіт, так працями студентами-науковцями стали представники даної ОП – С. Бохотниці, М. Юриста, В. Кузь. Крім того, з метою підтримки взаємозв'язку між наукою та освітою, а також наукою та практикою, студенти залучаються до археологічних розкопок у державному історико-культурному заповіднику в м. Луцьк

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Науково-педагогічні працівники регулярно оновлюють зміст освіти на основі новітніх досягнень історичної науки, правознавства, психології, педагогіки, Концепції НУШ, Професійного стандарту за професіями. Щороку на початку першого семестру на засіданнях кафедри відбувається затвердження силабусів ОК. Процедура перегляду змісту ОК визначається кожного семестру відповідними нормативними документами університету (<http://surl.li/rnzmo>). Під час зустрічей з НПП та гарантом підтверджено оновлення структури змісту силабусів ОК, а з стейкхолдерами - оновлення змісту методичних дисциплін на основі потреб практики. Також НПП оновлюють зміст ОК на основі участі у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, під час підвищення кваліфікації, наукового стажування. Так були успішно оновлені ОК «Історія країн Центральної та Східної Європи середніх віків і нового часу», «Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу», «Археологія», «Сучасна історія країн Західної Європи та Північної Америки». Викладачі обмінюються професійним досвідом із колегами інших ЗВО закордону та України шляхом впровадження сучасних педагогічних практик і технологій в навчальний процес (відомості про самооцінювання, Зустріч 3, Відкрита зустріч).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Діяльність університету спрямована на розвиток міжнародної співпраці, що регламентовано Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Л. Українки <https://griml.com/q9Ovr> та курується Відділом міжнародних зв'язків (начальник відділу В. Коломечюк). На офіційній сторінці та facebook сторінці відділу (<http://surl.li/goaxc>) НПП і студенти можуть знайти актуальну інформацію про наукові проекти, гранти, конкурси, стажування. Викладачі, які забезпечують реалізацію даної ОП, беруть участь у міжнародних конференціях, стажуваннях та є авторами періодичних виданнях, включених до наукометричних баз даних SCOPUS/Web of Science. 5 викладачів ОП пройшли стажування у Республіці Польща (А. Бортнікова, О. Муляр, О. Разиграєв, Г. Малєончук, С. Байрак), 7 – в українських ЗВО (В. Пришляк, О. Карліна, Г.

Хлібовська, Л. Понедельник, Н. Кінд-Войтюк, С. Шульга, А. Ткачук), 5 НПП підтвердили володіння англійською мовою на рівні B2 (В. Білик, В. Денисюк, Г. Малеончук, Ю. Крамар, А. Шваб). Також 9 студентів взяло участь у міжнародних науково-практичних конференціях (М. Петрик, О. Кондратюк, С. Бохотниця, В. Кузь, Ю. Талімончук, М. Гаврилків, Ю. Кратюк, А. Джурик, О. Похила). Попри те студенти не мають досвіду участі в програмах міжнародної академічної мобільності та закордонних публікацій. Під час зустрічей здобувачі освіти пояснили це недостатнім рівнем володіння англійською мовою.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами ОП вважаємо студентоцентризований підхід, в основі якого є педагогіка партнерства. Викладачі активно беруть участь у міжнародних та всеукраїнських програмах стажування, конференціях, обмінюються досвідом, що сприяє підвищенню рівня їхньої компетентності та якості освіти на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабка залученість здобувачів освіти до програм національної та міжнародної академічної мобільності, грантових пропозицій. Поодинокі використання НПП та ЗО форм і методів навчання заснованих на дослідженнях у межах навчальних дисциплін. Здобувачі освіти неактивні в анонімному анкетуванні щодо змісту та якості реалізації освітніх компонент. Методична складова курсової роботи не відображена у силабусах ОК. Члени ЕГ вважають, що слід активізувати діяльність здобувачів освіти у міжнародних програмах шляхом організації спеціалізованих інформаційних семінарів та воркшопів (один раз в рік), спрямованих на підвищення усвідомленості та зацікавленості у студентів в можливостях міжнародного навчання та професійного розвитку; викладачам інтенсифікувати застосування інноваційних методів навчання та освітніх платформ (Kahoot, LearningApps, Mentimeter, хмари слів, Padlet та ін), відобразити їх у силабусах, робочих програмах до початку наступного навчального року; систематично проводити опитування серед здобувачів даної ОП щодо якості освітнього процесу, зокрема проводити їх після завершення навчальної дисципліни або в кінці кожного семестру, а отримані результати вводити в обговорення на засіданнях кафедри, Ради факультету; під час чергового перегляду змісту ОК, чітко прописати у силабусах структурні компоненти курсових робіт вказавши методичну складову.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Враховуючи перелічені сильні та слабкі сторони й позитивні практики дана ОП має несуттєві недоліки щодо реалізації підкритеріїв 4.1, 4.3 (відсутність практики міжнародної академічної мобільності, неактивність здобувачів освіти в опитуванні щодо ОК), які не впливають на загальну позитивну оцінку та не перешкоджають якісній реалізації освітнього процесу. Відтак ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 4, та можуть бути оцінені за рівнем В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях <http://surl.li/qwdcx> , Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти <http://surl.li/kvyni> , Положенням про організацію освітнього процесу на заочній формі навчання <http://surl.li/qwden>. Під час зустрічі здобувачі освіти підтвердили чіткість та зрозумілість критеріїв оцінювання та контрольних заходів. Відповідна інформація доноситься до здобувачів на першому занятті, а також із силабусів (результати опитування здобувачів освіти <http://surl.li/evwct> , Зустріч 3, 4, звіт про СО). На сайті розміщені анкети до вивчення ОК та після вивчення ОК (014 Середня освіта, Опитування <http://surl.li/evsbf>, <http://surl.li/kjskw>). На ОП використовуються наступні форми контролів: поточний (опитування на заняттях, захист курсових робіт, матеріалів практик, якості виконання ІНДЗ); підсумковий (екзамен, атестація, семестровий залік,

модульний контроль). Для здобувачів освіти відводиться окремий період здачі екзаменів та заліків (заліково-екзаменаційна сесія) затверджений графіком навчального процесу розміщеного на сайті факультету (<http://surl.li/rqns0>, <http://surl.li/rqobe>). Матеріали, зібрані під час акредитаційної експертизи, свідчать про зрозумілість та прозорість оцінювання, скарг з боку здобувачів освіти та випускників не виявлено.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти відсутній, відтак за основу використано Проєкт Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) <http://surl.li/gxlpq>. Також процедура атестації здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/qwdix> та Положення про екзаменаційну комісію щодо атестації ЗО <http://surl.li/ejjak>. Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту, який затверджується випусковими кафедрами, вченою радою факультету і є розміщеним на сайті факультету серед силабусів ОК (Перелік нормативних освітніх компонентів <http://surl.li/qwdls>). За результатами атестаційного екзамену ЕК присуджує ЗО відповідний рівень вищої освіти, присвоює відповідну кваліфікацію та видає диплом державного зразка. Під час вивчення матеріалів ЕГ зауважила, що в програмі атестаційного іспиту не відображена психолого-педагогічна складова, хоча в ОП галузь знань визначена як 01 Освіта / Педагогіка, це також суперечить п.2.5. Концепції розвитку педагогічної освіти, де зазначено, що "Присвоєння професійної кваліфікацій педагогічного працівника має проводитись із урахуванням результатів єдиного державного кваліфікаційного іспиту з психолого-педагогічної підготовки, предметної спеціальності (за наявності) та методики викладання на завершальній стадії навчання на відповідному освітньому рівні". Також відмічаємо, що список літератури в програмі іспиту дещо застарілий та включає лише книги з історії та права, відповідно не включає методичної складової ОП, яка в програмі відображена.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів, оскарження їх результатів та повторного проходження сформульовані рядом документів опублікованих на сайті університету <http://surl.li/pmju> (Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти, Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях, Положенням про організацію освітнього процесу на заочній формі навчання, Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій). ЕГ вважає, що правила проведення контрольних заходів доступні для всіх учасників навчального процесу та гарантують права як здобувачів, так і викладачів. Під час зустрічей здобувачі освіти висловили часткову обізнаність з процедурою оскарження результатів контрольних заходів. Здебільшого студенти намагаються вирішити проблеми з викладачем до завершення контролю. Оскільки не було випадків оскарження результатів контрольних заходів, можна зробити висновок про наявність ефективної системи забезпечення об'єктивності оцінювання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у ВНУ імені Лесі Українки регулюються відповідними документами: Статутом ВНУ імені Лесі Українки, Кодексом академічної доброчесності, Положенням про комітет з етики наукових досліджень, Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності ЗО та НПП, які є у вільному доступі на сайті університету <http://surl.li/aagxg>. Також присутні річні Звіти про впровадження системи академічної доброчесності <http://surl.li/rqprw>. У силабусах ОК є розділи щодо політики доброчесності. Під час зустрічей з гарантом, НПП та студентами було підтверджено обізнаність у процедурах реалізації принципів академічної доброчесності, а також те, що письмові роботи, в тому числі ІНДЗ, курсові роботи перевіряються лаборантом кафедри за допомогою StrikePlagiarism та Unicheck. У ЗВО чітко окреслені заходи за порушення академічної доброчесності, а також допустимий рівень текстових запозичень. У ЗВО почасти проводяться відповідні заходи з дотримання правил академічної доброчесності. В ОК Основи наукових досліджень введена тема Етика наукової діяльності. Академічна доброчесність, проте передбачено лише семінарське заняття. Водночас відсутність лекції є мінусом і свідчить про недостатню можливість систематичного викладу основних концепцій та теоретичних підходів до вирішення етичних питань у науковій діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

В ОК Основи наукових досліджень введена тема про академічну доброчесність, однак відповідно до силабусу є лише практичне заняття; недостатня обізнаність з процедурою оскарження результатів контрольних заходів; відсутність в Атестаційному іспиті психолого-педагогічної складової, застарілість в ньому рекомендованої літератури та відсутність в ній позицій з методики викладання. Відтак ЕГ рекомендує, до початку навчального року 2024-2025 ввести окремим модулем або ж передбачити лекції про академічну доброчесність в ОК; проводити регулярні заходи з популяризації академічної доброчесності; керівникам академічних груп регулярно ознайомлювати студентів із процедурою оскарження результатів контрольних заходів; ввести в перелік тем атестаційного іспиту психолого-педагогічний аспект, та оновинити в ньому список рекомендованої літератури.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

По даному критерію ЕГ оцінює ОП за рівнем відповідності В. Форми контрольних заходів, процедура їх здійснення є чіткими, зрозумілими та уможливають досягнення ПРН. На думку ЕГ, зазначені слабкі сторони у підкритеріях 4.3, 4.5 (відсутність системного підходу до забезпечення академічної доброчесності, недостатня обізнаність ЗО з процедурою оскарження контрольних заходів) не впливають на зміст та якість освітнього процесу, а відтак можуть бути усунені упродовж навчального процесу.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На підставі аналізу стану кадрового забезпечення реалізації ОПП (Таблиця 2 відомостей про самооцінювання, Зустрічі з НПП та стейкхолдерами) ЕГ підтвердила високий рівень відповідності кваліфікації науково-педагогічних працівників, який відповідає вимогам, цілям та результатам навчання. Під час зустрічей здобувачі вищої освіти, а також випускники акцентували на високому рівні викладання навчальних дисциплін; з їхнього боку відсутні скарги на якість надання освітніх послуг. Варто відмітити, налагоджену тісну співпрацю із ЗЗСО (Таблиця 2 відомостей про само оцінювання, Зустріч 3), деякі викладачі мають досвід викладання у школі (Н. Кінд-Войтюк, В. Баран). Викладачі ОП вчасно проходять підвищення кваліфікації, активно публікують результати наукових досліджень, є учасниками і організаторами всеукраїнських та міжнародних конференцій. Публікації викладачів співвідносяться зі змістом дисциплін, які вони викладають. Профілі академічного персоналу розміщено у відкритому доступі на сайті факультету <http://surl.li/rpdgw>

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору викладачів для заміщення вакантних посад та укладання з ними трудових договорів є прозорою та чітко врегульованою відповідними положеннями (Про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) <https://bit.ly/3Is3R5Q>, Про порядок та основні кваліфікаційні вимоги при призначенні (переведенні) на посади НПП <https://bit.ly/3IpLKxx>), які розміщені на сайті Відділу кадрів ЗВО (<http://surl.li/ejhtv>, Зустріч 8). Кандидатури претендентів розглядаються на засіданнях кафедри, вченої ради факультету та конкурсної комісії з урахуванням їхньої професійної кваліфікації, наукового ступеня, досвіду роботи. Як запевнила під час зустрічі з ЕГ начальниця відділу кадрів Н. Чечель, перевагу отримують кандидати, які мають відповідну освіту, науковий ступінь, вчене звання, досвід роботи, наукові та методичні публікації, зокрема у рецензованих виданнях, проходження стажування і підвищення кваліфікації, рівень наукової та професійної активності, відповідні результати рейтингового оцінювання НПП університету та опитувань

студентів (Зустріч 8). Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою та відкритою. Результати рейтингування викладачів оприлюднені на сайті <http://surl.li/picnd>, що сприяє прозорій кадровій політиці. Представники академічного персоналу не висловлювали претензій і нарікань щодо об'єктивного характеру та прозорості процедури обрання.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час зустрічі роботодавці підтвердили актуальність даної спеціальності та факти працевлаштування випускників за даною ОПП. Зокрема В. Баюк – заступник директора з наукової роботи Адміністрації Державного історико-культурного заповідника у м. Луцьку, та С. Щерблюк - директор Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки», підтвердили працевлаштування випускників даної ОПП на постійній основі та у літній період. Переважно залучення роботодавців до освітнього процесу здійснюється в ході організації педагогічної та археологічної практик. На факультеті утворено раду роботодавців, головою якої є В. Бондар. Під час зустрічей, круглих столів у березні, травні та листопаді 2023 р. обговорювалися питання щодо покращення освітнього процесу. Під час складання ОП, група забезпечення, врахувала їхні рекомендації, що було підтверджено під час обох зустрічей. Також роботодавці підтвердили сталі контакти з науково-педагогічним колективом ОП, ефективність співпраці та висловили свою зацікавленість у продовженні цієї співпраці. Додатково, на сайті факультету доступний питальник для роботодавців, що забезпечує висловлення їхніх рекомендацій у будь який час <http://surl.li/tryuv>.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У процесі реалізації ОП «Середня освіта Історія, правознавство» залучаються до проведення аудиторних занять провідні фахівці-практики. Зокрема на умовах сумісництва: Л. Сосницька (ОК Педагогічна практика), О. Муляр (ОК Методика навчання правознавства/Курсова робота з правознавства та методики його навчання), О. Карліна (ОК Основи наукових досліджень), О. В. Баюк (ОК Археологічна практика з (виїздом)). Також НПП працюють вчителями у ЗЗСО (В. Баран, Н. Кінд-Войтюк). На ОП залучення вчителів до освітнього процесу здійснюється під час проведення педагогічної практики, а представників роботодавців під час археологічної практики. Однак ЕГ зауважила, що до аудиторних занять недостатньо залучають вузькоспеціалізованих експертів, в тому числі істориків та правознавців.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Зустрічі з керівництвом ВНУ ім. Л. Українки та науково-педагогічними працівниками підтвердили, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, які забезпечують організацію та реалізацію освітнього процесу на ОП. Процедура підвищення кваліфікації НПП регламентується відповідними документами – Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (2018 р.) <https://cutt.ly/HjUVtUN> та Положенням про наукове стажування (2020 р.) <https://cutt.ly/TkBnkZ1>. Відповідно до цих положень викладачі ЗВО підвищують свою кваліфікацію один раз на п'ять років. В університеті діють Навчально-науковий інститут неперервної освіти <http://surl.li/evzgz> та Відділ технічних засобів навчання «Центр інноваційних технологій та комп'ютерного тестування» <http://surl.li/gqivh> одним із напрямів діяльності яких є організаційне та методичне забезпечення підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу університету. В університеті налагоджено систему закордонного стажування викладачів (Зустрічі 1, 3). ЕГ з'ясувала, що програми підвищення кваліфікації у закордонних чи українських закладах здійснюється на основі двосторонніх договорів. Стажування у ЗВО України пройшли: В. Баран, О. Карліна, Г. Хлібовська, А. Ткачук, Н. Кінд-Войтюк; у ЗВО закордоном: О. Разиграєв, Ю. Крамар, О. Муляр, Л. Стрільчук, С. Шульга, О. Дмитронца. Результати стажувань впроваджуються в навчальний процес за освітньою програмою у вигляді розробки спеціальних вибіркових курсів, включення до навчальних програм додаткових тем, модулів чи проблематики. Університет також надає матеріальну підтримку для науково-педагогічних працівників, які проходять стажування за кордоном. Університет реалізує власні програми підвищення кваліфікації (курси, тренінги) на безоплатній основі: Office 365, Школа гарантів ОП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Відомості самооцінювання та проведені зустрічі доводять відповідність за даним підкритерієм. В університеті реалізується щорічне рейтингування викладачів, яке регламентується Положенням про рейтингове оцінювання <http://surl.li/ejvhd>. НПП засвідчили, що принципи та процедури преміювання викладачів є зрозумілими і прозорими. Рейтингом передбачено врахування різних напрямів діяльності викладача: навчально-методична, наукова та організаційно-виховна робота. Результати рейтингу оприлюднюються на сайті ЗВО <http://surl.li/picnd>. Під час зустрічі НПП підтвердили проходження щорічного рейтингування, а також те, що перші 300 викладачів з

рейтингового списку отримують надбавку до заробітної плати. Окрім цього передбачено такі винагороди: преміювання за захист докторської дисертації та публікацію в журналах, які входять до наукометричної бази Scopus (Q1), подяки, нагрудні знаки. Викладачі даної ОП були нагороджені відповідними відзнаками за результатами їх науково-педагогічної діяльності. Під час зустрічей 1,7 адміністрація закладу зазначила, що окрім вищеперелічених винагород, передбачено зняття 100 год. навчального навантаження для науково-методичної, організаційної чи ін. роботи, в межах дозволених ставок НПП кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами даної ОП є: наявність відповідної кваліфікації у викладачів та досвіду роботи у ЗЗСО, що сприяють досягненню визначених ПРН; ефективність системи рейтингового оцінювання з метою створення умов для здорової конкуренції серед професорсько-викладацького складу, а також матеріальне заохочення за різноманітні досягнення викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Практика залучення до навчального процесу науковців історичного та правознавчого напрямку є епізодичною. ЕГ рекомендує не рідше ніж раз на рік залучати професіоналів-практиків, експертів у галузі (істориків та правознавців). Також рекомендується проводити опитування щодо якості освітнього процесу серед роботодавців, щоразу перед черговим переглядом ОП, а результати розміщувати на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП та освітня діяльність відповідають визначеному критерію 6. В університеті успішно зrealізовані підкритерії 6.1,6.2, 6.5, 6.6 - створено ефективну систему стимулювання для професорсько-викладацького складу та індивідуальну траєкторію для професійного зростання й підвищення педагогічної кваліфікації викладачів, що сукупно позитивно впливає на якість викладання. Вказані недоліки до підкритеріїв 6.3, 6.4 (епізодична залученість науковців історичного та правознавчого напрямку до навчального процесу, опитування роботодавців щодо якості освітнього процесу та загалом ОП) суттєво не впливають на якість підготовки здобувачів освіти. Відтак ЕГ вважає, що Критерій 6 відповідає рівневі В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічне, навчально-методичне забезпечення та фінансові ресурси є достатніми для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. На даний момент навчання в університеті проходить в очному форматі. Всі аудиторії знаходяться в задовільному стані, в більшості із них наявне необхідне мультимедійне обладнання і ведеться робота для оснащення всіх аудиторій таким обладнанням. В доступі для студентів в їхньому навчальному корпусі є комп'ютерний клас. Якщо кількість людей в групі є більшою ніж кількість комп'ютерів їхні заняття можуть переноситися до "Центру інноваційних технологій та комп'ютерного тестування". Вся необхідна інформація, що стосується окремих ОК завантажена до Moodle. Для навчання та дозвілля студентів створено "Простір ідей", котрий користується популярністю серед здобувачів. Також, в для всіх учасників освітнього процесу доступні "Музей етнографії Волині та Полісся", "Музей археології", "Інклюзивний хаб", бібліотека, спортивний комплекс. Пункту харчування в самому навчальному корпусі немає, однак в пішій доступності від корпусу студенти можуть знайти місце для обіду. Університет намагається повною мірою забезпечити студентів гуртожитком, однак це не завжди можливо через велику кількість внутрішньо переміщених осіб. Саме їм надається пріоритет в заселенні, а також особам, які дуже далеко проживають від університету. В разі якщо місця в гуртожитку немає, органи студентського самоврядування допомагають із пошуком квартир здобувачам. В головному корпусі ЗВО для здобувачів із маленькими дітками створено простір матері та дитини. Органи студентського самоврядування мають свої кабінети в університеті та гуртожитку

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ до інфраструктури, навчально-методичного забезпечення, інформаційних ресурсів є повністю безоплатним для всіх учасників освітнього процесу. В університеті діє Коворкінг-Центр, ветеранський простір “Плюс, плюс+” до якого можуть звернутися захисники чи захисниці України або ж члени їхніх родин. Найчастіше до ветеранського простору звертаються в питаннях психологічної та юридичної підтримки. Відділ молодіжної політики та соціальної роботи надає допомогу студентам у питаннях працевлаштування, допомагає скласти резюме для роботи. З початком повномасштабного вторгнення в університеті розпочав роботу “Розмовний клуб з української мови”. Основна діяльність даного клубу була спрямована на російськомовних переселенців. НПП та студенти мають доступ до наукометричних баз SCOPUS, Web of Science, ScienceDirect. Здобувачі вищої освіти можуть відвідати спортивні секції та гуртки, які є в університеті, курси йоги, мовні курси, курси з тактичної підготовки.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище Волинського національного університету імені Лесі Українки є безпечним для життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу. Безпечність освітнього середовища організовується відповідно до “Організації безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану” (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files>), “Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки” (<https://cutt.ly/SPPs911>). Університет та гуртожиток оснащено засобами протипожежної безпеки, схемами евакуацій, наявний куточок цивільного захисту. В приміщеннях ЗВО розміщено пам'ятки, як необхідно діяти в разі виявленні вибухонебезпечних предметів. Навчання студентів відбувається в дві зміни. В університеті наявне бомбосховище, в разі повітряної тривоги в ньому, також, можуть проводитися заняття. Здобувачі вищої освіти повідомили, що на постійній основі у них проводяться інструктажі з охорони праці. Під час зустрічі із керівником та менеджментом ЗВО було зазначено, що в ЗВО серед здобувачів проводяться курси з надання першої медичної допомоги. По периметру гуртожитку ведеться відеоспостереження, що також, допомагає підвищити рівень безпеки для студентів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти на достатньому рівні. Зокрема інформаційна підтримка надається через офіційний сайт університету (<https://vnu.edu.ua/uk>), соціальні мережі, веб-додатки, деканат, куратора, органи студентського самоврядування. Консультативну, організаційну та освітню підтримку здобувачі отримують через структурні підрозділи, які наявні в університеті (<https://vnu.edu.ua/uk/units>), постійні консультації із НПП та студентським самоврядуванням. Студенти зазначили, що адміністрація ЗВО, НПП повністю відкриті до всіх побажань та зауважень. Соціальну підтримку здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до “Положення про соціальну політику Волинського національного університету імені Лесі Українки” (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_sotsialnu_polityku.pdf). Студенти отримують виплату соціальних стипендій, відділ молодіжної політики та соціальної роботи надає консультації, щодо працевлаштування, поради як написати резюме, за потреби - здійснює соціально-психологічний супровід. В разі проблем зі здоров'ям чи інших причин, студентам надається грошова допомога. Зокрема грошові збори для такої допомоги активно організовують органи студентського самоврядування. В університеті працює психологічний центр, практичний психолог котрі надають консультації та за необхідності допомогу студентам. Інклюзивний хаб, котрий функціонує в університеті надає допомогу студентам з ООП. Також, в ЗВО функціонує система одноразової грошової допомоги випускникам, котрі після закінчення університету працевлаштуються до закладів освіти. Між випускниками, ЗВО та закладом працевлаштування укладається угода за якою випускник зобов'язаний пропрацювати на посаді працівника освіти три роки. Після підписання угоди через два місяці випускник отримує одноразову грошову допомогу в розмірі п'ятикратного прожиткового мінімуму. Існує подібний вид допомоги для дітей сиріт, після закінчення університету вони мають офіційно влаштуватися на будь-яку роботу, принести довідку з місця роботи. Після цього, також, отримують грошову допомогу в розмірі п'ятикратного прожиткового мінімуму. З початку війни з ініціативи студентів було створено волонтерський центр, який надавав необхідну допомогу військовослужбовцям. Під час зустрічі здобувачі вищої освіти зазначили, що вони повністю задоволені всіма видами підтримки, які надає їм ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для осіб з особливими потребами в закладі створено умови для реалізації їхнього права на освіту. Входи в навчальні корпуси університету оснащено пандусами, навчальні заняття для осіб з ООП ставляться на першому поверсі. Для

людей з вадами зору в головному корпусі розміщено підписи шрифтами Брайля, однак в корпусі, де навчаються студенти даної ОП таких підписів шрифтом Брайля немає. Психологи, які є в університеті активно працюють зі студентами із особливими освітніми потребами. Під час зустрічі із допоміжними структурними підрозділами, було зазначено, що до кожного здобувача вищої освіти із ООП прикріплено іншого студента, який надає допомогу за необхідності, наприклад під час повітряної тривоги пересуватися до укриття, вирішити питання щодо гуртожитку, соціальної стипендії і т. д. В ЗВО функціонує “Реабілітаційна клініка” (<https://vnu.edu.ua/uk/reabilitatsiyna-klinika-tsentr-fizychnoyi-terapiyi-ta-erhoterapiyi-volynskoho-natsionalnogo>), одним із видів діяльності якої є надання реабілітаційної допомоги студентам з ООП. За даною освітньою програмою студенти із ООП не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Всі процедури пов'язані із вирішенням та попередженням конфліктних ситуацій прописані у нормативній базі Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>), зокрема це регламентують “Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки” (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_vyrishennia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf), “2023 Порядок проведення службового розслідування стосовно осіб, які є працівниками Волинського національного університету імені Лесі Українки щодо порушення антикорупційного законодавства” та інші документи. Внизу офіційного веб-сайту університету розміщено посилання на інформацію, щодо запобігання та протидії корупції (<https://vnu.edu.ua/uk/zapobihannya-ta-protydiya-koruptsiyi>). Під час зустрічей із фокус-групами неодноразово зазначалося, що в університеті функціонує скринька довіри як в класичному, так і в онлайн форматі. Під час зустрічі із органами студентського самоврядування, було зазначено, що на постійній основі проводяться анонімні опитування в яких здобувачі можуть зазначити все, що їх не влаштовує. У студентів з іншої ОП була ситуація, коли студентів не влаштовували викладачі їхні претензії вислухали і викладача замінили. Студентами, що навчаються за даною ОП зазначили, що серйозних конфліктних ситуацій не виникало. Якщо виникають якісь локальні конфлікти вони одразу вирішуються. Чіткого алгоритму як необхідно діяти при виникненні конфліктної ситуації студенти назвати не могли.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО забезпечує надання безоплатного доступу до інфраструктури та окремих інституцій не лише здобувачам вищої освіти та НПП, а й членам їхніх родин. Зокрема, ветеранський простір “Плюс, плюс++”. Наявність реабілітаційної клініки, завдяки якій особи ООП можуть отримати необхідну для них допомогу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Підписами шрифтами Брайля оснащено лише головний корпус університету. Рекомендуємо до початку нового навчального 2024-2025 року розмістити таблички із шрифтом Брайля і в інших корпусах університету. Студенти даної ОП недостатньо ознайомлені із прописаним в нормативних документах ЗВО алгоритмом дій, щодо конфліктних ситуацій. Під час зустрічі із ЕГ вони не змогли назвати чітких дій, як саме потрібно діяти в конфліктних ситуаціях. Рекомендуємо до закінчення 2023-2024 навчального року провести зустрічі із здобувачами вищої освіти з метою детальнішого ознайомлення їх із алгоритмом дій в конфліктних ситуаціях.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Підкритеріям 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 ОП відповідає повністю (матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення, безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, безпечність освітнього середовища та надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної, соціальної підтримки дозволяють здобувачам та НПП знаходитись у комфортному для них середовищі та повною мірою досягти визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання). Вимоги підкритеріїв 7.5, 7.6 виконані частково. Зокрема, 7.5 оснащення

шрифтом Брайля лише головного корпусу ЗВО, недостатня проінформованість студентів, щодо дій в конфліктних ситуаціях можуть бути виправлені у зазначений вище термін.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗВО чітко визначені процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Наявна відповідна нормативна база: Порядок формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у ВНУ імені Лесі Українки <http://surl.li/lrrdf>, Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки <http://surl.li/dmnhd>, Положенням про організацію освітнього процесу на заочній формі навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки <http://surl.li/egmuk>; Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у Волинському національному університеті імені Лесі Українки <http://surl.li/nruc>. В останньому положенні чітко визначені етапи розроблення, затвердження та запровадження ОП, виокремлена процедура реалізації, моніторингу, періодичного перегляду та закриття ОП, ОП переглядається щорічно, що підтвердив гарант ОП та члени проєктної групи. Проведення процедури моніторингу та перегляду ОП розписані в п. 5 цього положення про освітні програми. На основі аналізу ОП та НП різних років (2020, 2021, 2023 рр.), матеріалів завантажених до ІС (витяги з протоколів), спілкування з гарантом, членами проєктної групи, НПП, стейкхолдерами і здобувачами, ЕГ констатує їх залучення до розробки відповідної ОП. В університеті наявний Навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти (Навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти | Волинський національний університет імені Лесі Українки (vnu.edu.ua)), який приймає участь в проведенні моніторингу та забезпечення якості ОП. Відділ організовує «Школу гарантів».

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процедури залучення здобувачів вищої освіти до періодичного перегляду ОП врегульовано пп. 5.2. Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм <http://surl.li/nruc>. ЕГ констатує наявні практики долучення здобувачів до процедур забезпечення якості через систему опитувань які реалізуються як деканатом так і Навчально-методичним відділом забезпечення якості вищої освіти (Навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти; <https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istoriyi-politolohiyi-ta-natsionalnoyi-bezpeky>), результативність яких використовуються для моніторингу, самооцінки освітньої програми, оцінки ступеня задоволеності якістю освітніх послуг. Під час зустрічі зі здобувачами останні підтвердили, що вони постійно приймають участь в опитуваннях щодо якості та можливих змін до ОП. Здобувачка освіти ОП (голова студентського самоврядування факультету) є членом проєктної групи з розробки ОП редакції 2023 р., яка доносить до розробників думку студентів. Студенти відзначили, що просили розробників ОП замінити ОК «Творчий феномен Лесі Українки» на ОК історичного профілю, що й було реалізовано в новій редакції ОП (введено ОК «Історія Волині»). До періодичного оновлення ОП «Середня освіта. Історія, правознавство» долучається також і студентське самоврядування. Зокрема, на фокус-групі, було повідомлено, що представники самоврядування входять до складу вченої ради відповідного підрозділу, беруть участь у обговоренні заявлених питань та від імені здобувачів освіти вносять пропозиції щодо вдосконалення ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У межах реалізації ОП «Середня освіта. Історія, правознавство» в ВНУ імені Лесі Українки налагоджена тісна партнерська співпраця з роботодавцями які представляють ЗЗСО, ЗФПО, наукові установи, заклади позашкільної освіти (МАН) Волині (доведено в ході зустрічі 6 та відображено у ВСО та підтверджуючих документах в ІС; На сайті кафедри розміщені рецензії роботодавців на ОП <https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istoriyi-politolohiyi-ta-natsionalnoyi-bezpeky>). Під час фокус-групи роботодавці підтвердили залученість до розробки та реалізації ОП. Їх думку дізнавались під час постійних формальних та неформальних зустрічей із розробниками ОП на яких вони мали змогу висловлювати власні пропозиції щодо покращення ОП. Під час перегляду ОП була врахована низка пропозицій роботодавців: збільшення кредитів на проведення педагогічної практики та на ОК «Методика викладання історії»; введення ОК «Основи наукових досліджень», тощо. Звернемо увагу проєктної групи на те, що представниця ЗЗСО висловила побажання посилення інклюзивної складової в ОП. Працедавці, як стейкхолдери, долучаються й до освітнього процесу на ОП: проводять гостьові лекції, на умовах сумісництва, залучаються до викладацької діяльності та проведення археологічно, психолого-педагогічної та педагогічної практик. На факультеті ІПНБ у 2021 році було створено раду стейкхолдерів <https://cutt.ly/qPRJoOS>, головними завданнями якої є надання рекомендацій щодо покращення освітніх програм, допомога факультету у залученні

фахівців-практиків до роботи зі здобувачами та сприяння в організації виробничих практик. Щоправда ЕГ не може підтвердити активної залученості ради стейкхолдерів до моніторингу та реалізації ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ВСО зазначається що «основними засобами моніторингу, аналізу інформації щодо кар'єрного зростання випускників ОП є опитування, регулярні контакти індивідуального характеру (куратори з випускниками) та у соцмережах: зустрічі з випускниками». Анкета для опитування розміщена на у відповідній вкладці на сайту університету (<https://vnu.edu.ua/uk/vstupne-slovo-rektora>) та на сторінці факультету ПНБ, у вкладці «випускникам». Однак випускники ОП на запитання чи проходили вони якісь опитування після випуску – ствердної відповіді не надали. В університеті існує Асоціація випускників, яка має активну сторінку на фейсбуці (<http://surl.li/nwcbcs>), на сторінці факультету у Facebook розміщено інформацію про випускників. Під час фокус-групи випускники підтвердили, що продовжують активно спілкуватися та співпрацювати із факультетом та випусковими кафедрами, зокрема й з гарантом ОП. Основний фокус цієї співпраці – педагогічна діяльність, участь в конференціях та обмін досвідом (всі випускники на зустрічі були практикуючими вчителями). Факультет залучає випускників – практиків до проведення тренінгів для студентів (зокрема стосовно впровадження НУШ в середній школі). В ВСО зазначено, що НПП отримують пропозиції від випускників щодо оновлення ОП (травень-жовтень 2023 р.). Однак, ЕГ відзначає, що під час фокус-групи не вдалося підтвердити цю інформацію.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Згідно ВСО та слів гаранта ОП виявлення недоліків в ОП відбувалося під час її реалізації та моніторингу учасниками академічної спільноти, роботодавцями іншими стейкхолдерами, зокрема були визначені її недоліки у частині підготовки ЗО до наукової роботи в ЗЗСО. З цією метою було введено ОК Основи наукових досліджень. За рекомендацією роботодавців та здобувачів освіти посилено регіональний контекст ОП – введено ОК Історія Волині. Було зауважено на недостатності практичної складової ОП, тому відбулося збільшення кількості кредитів на педагогічну практику. Контроль якості освіти реалізується шляхом взаємовідвідування НПП аудиторних занять з подальшим їхнім обговоренням. Окрім того, п.6.2. Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм <http://surl.li/nruc> з метою забезпечення якості вищої освіти та вчасного реагування на виявлені недоліки, за запитом гаранта ОП, передбачена можливість проведення самооцінювання ОП та освітньої діяльності. За результатами самоаналізу гарант ОП готує звіт самооцінювання який розглядається т затверджується на засіданні Вченої ради університету. Таким чином, ЕГ констатує, що в ВНУ створено інструменти внутрішнього моніторингу якості освітніх програм, що забезпечує реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Середня освіта. Історія, правознавство» бакалаврського рівня вищої освіти є первинною. Однак, при формуванні та удосконаленні програми гарант та група забезпечення враховували певні висновки і рекомендації експертів, галузевих експертних рад та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти із акредитаційної експертизи інших освітніх програм на факультеті ПНБ., зокрема взято до уваги зауваження щодо ОП Середня освіта. Історія, правознавство другого (магістерського) рівня вищої освіти враховано під час перегляду ОП, яка акредитується. А саме: у ЗВО відсутні документи, які регламентують процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм: Положення про розроблення, моніторинг, перегляд та закриття ОП затвержене Вченою радою ЗВО; за результатами акредитації ОП Історія, європейстика, археологія 2021 р. вказано на недостатню участь стейкхолдерів у оновленні змісту ОК. Під час розроблення редакції ОП «Середня освіта. Історія, правознавство» активно залучалися стейкхолдери, а представники роботодавців залучені до освітньої діяльності.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЕГ пересвідчилась, що в ВНУ імені Лесі Українки здійснюється політика, спрямована на формування культури якості освіти, що відображено як в нормативних документах ЗВО, а також було помітно під час спілкування з учасниками освітнього процесу під час фокус-груп. Програма оновлюється, вдосконалюється процес її реалізації. Діяльність структурних підрозділів ВНУ імені Лесі Українки у здійсненні процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, розподіл повноважень між ними регулюється Положенням про систему внутрішнього

забезпечення якості вищої освіти у ВНУ імені Лесі Українки <https://cutt.ly/zPRTuTv>. Академічна спільнота долучається до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП: робоча група розробляє та проводить моніторинг реалізації ОП. Учасники позауніверситетської академічної спільноти залучені до навчального процесу через академічні заняття (відкрита лекція доктора історії Ярослава Дурки (Регіональний центр вдосконалення вчителів «WOM» у м. Ченстохова, Опольський університет (Республіка Польща), українських істориків: Володимира В'ятровича, Ірини Скакальської, Віталія Скальського). Залучення здобувачів до процесу внутрішнього забезпечення якості освіти відбувається на регулярній основі шляхом бесід, круглих столів, анкетування, включення студентів до групи розробників редакції ОП. Врахування пропозицій здобувачів вищої освіти здійснюється гарантом ОП та членами проектної групи після їх аналітичного перегляду та узгодження з пропозиціями роботодавців і викладачів. Представники студентського самоврядування входять до складу Вченої ради університету, беруть активну участь у питаннях покращення якості освіти, а також – безпосередньо приймають участь в обговоренні ОП та внесення змін до неї. Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу носить систематичний характер. Цей процес відбувається в рамках формальних та неформальних зустрічей, проведення практик, а також через рецензії на ОП. Здійснюється спроба запровадити роботу «Ради стейкхолдерів». В університеті створений та діє Навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти (<https://vnu.edu.ua/uk/navchalno-metodychnyy-viddil-zabezpechennya-yakosti-vyshchoyi-osvity>) який здійснює опитування здобувачів так і повинен допомагати гаранту та структурним підрозділам проводити моніторинг та формувати культуру якості. Відзначимо діяльність в межах відділу «Школи гарантів».

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Випускники ОП не долучаються до процедур моніторингу та перегляду ОП. ЕГ рекомендує до наступного перегляду ОП провести опитування серед випускників ОП найближчих років, з метою виявити їх думку щодо реалізації ОП та можливих недоліків та врахувати цю інформацію при перегляді ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ відзначає, що ОП «Середня освіта. Історія, правознавство» повністю відповідає 8 критерію (по всім підкритеріям). Розроблення, затвердження, систематичний моніторинг та періодичний перегляд ОП відбуваються відповідно до процедур забезпечення якості задекларованих нормативними положеннями ЗВО, які постійно доповнюються; здобувачі вищої освіти та роботодавці залучаються до перегляду ОП, їх думка враховується під час оновлення ОП та силабусів ОК; зміни в ОП; в ЗВО сформована культура якості та система забезпечення якості освіти, яка реагує на недоліки виявлені внутрішнім та зовнішнім моніторингами. .

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Всі процедури, правила які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими та знаходяться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються відповідно до Статуту ВНУ імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/statut-snu-imeni-lesi-ukrayinki>), “Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки” (<http://surl.li/qwfw>), “2023 Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університет імені Лесі Українки” (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BF%D1%80%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83.pdf), “Правил внутрішнього розпорядку

університету” (<https://vnu.edu.ua/uk/public-information/pravila-vnutrishnogo-rozporyadku-snu-imeni-lesi-ukrayinki>), “Положення про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у Волинському національному університеті імені Лесі Українки” (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-04/Provisions%20on%20conflict%20of%20interest.pdf>) та інші.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

На офіційному веб-сайті університету є вкладення “Громадське обговорення ОП” (<https://vnu.edu.ua/uk/hromadske-obhovoennya>). В даному розділі завантажено інформацію про освітні програми, навчальні плани та надано посилання на анкету для пропозицій. На час роботи ЕГ в університеті в розділі “Громадське обговорення ОП” можна було ознайомитися тільки з навчальним планом ОП “Середня освіта. Історія та правознавство” та перейти до анкети для пропозицій Інформації про саму ОП не було завантажено. Однак університет швидко зреагував і впродовж кількох днів завантажив документ із описом освітньої програми

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформацію про освітню програму розміщено в розділі “Каталог освітніх програм та вибіркового компонентів”. Перейшовши за яким заінтересована особа може ознайомитися і самою освітньою програмою, навчальним планом, переліком освітніх компонентів, силабусами ОК. На сторінці факультету, також, розміщено достатньо інформації котра стосується різних аспектів ОП. Пункт освіти кваліфікація у розділі “Каталог освітніх програм та вибіркового компонентів” звучить, як бакалавр середньої освіти зі спеціальності "Середня освіта (Історія)". На веб-сторінці факультету - бакалавр середньої освіти зі спеціалізації "Середня освіта. Історія, правознавство". Інформація, котра стосується навчальних планів на офіційному веб-сайті факультету є не оновленою, оскільки найновіший навчальний план там 2021 року

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильних сторін не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Інформація на веб-сторінці факультету та на загальному сайті ЗВО дещо відрізняється. Інформація на факультетській сторінці щодо навчальних планів є не оновленою. Рекомендуємо усунути розбіжності та оновити інформацію на сайті до кінця квітня 2024 року

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Підпункт 9.1 відповідає вимогам критерію 9 повністю (всі процедури, правила які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими та знаходяться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу). Підкритерії 9.2 та 9.3 - частково. Загалом виявлені недоліки не є суттєвими та можуть бути усунуті до кінця поточного навчального року.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Квітковський Віктор Ігорович

Члени експертної групи

Волік Надія Володимирівна

Хилевич Марія Анатоліївна